

הגבריות החדשה במפגש עם שיח פמיניסטי

נושא העבודה

העבודה תנתח נקודות מפגש בין שיח 'הגבריות החדשה' לשיח הפמיניסטי תוך התמקדות בארבעה ראיונות שנערכו על ידי הכותבת בשידורים שהגישה בתוכנית רדיו ב"רדיו מרכז העיר" ירושלים (רדיו קהילתי-מקומי-אינטרנטי). השידורים עסקו בענייני נשיות ומגדר, והעבודה תתמקד בראיונות שנערכו עם ארבעה גברים בנושאי אבהות, גירושין, ניהול רגשי, דת וגבריות, שחרור מגדרי, גבריות וצבא, ומיניות.

רקע תאורטי

העבודה שואבת ממושגים תיאורטיים הנוגעים ללימודי גבריות, שצמחו בשנות ה-70 של המאה ה-20, מתוך "התנועה לשחרור הגבר" באנגליה, ויצרו תחום חדש בלימודי מגדר. במרכז תחום זה עמדו הדרישות חברתיות מגברים לעמוד בציפיות המגדריות ה'מסורתיות'. מאוחר יותר, החלו החוקרים ב'פירוק' הזהות הגברית, תוך ניסיון לעמוד על ההבניות החברתיות המכוננות זהויות גבריות ביומיום (קונל, 1995). בעשורים האחרונים מרבית חוקרים שונים לעסוק במודלים של גבריות חדשה, לרבות עיסוק באבהות (קינדלר 2002), ובחינה מחדש של התפקיד הגברי בתחום האהבה והמיניות. בישראל, אחת הזירות המשמעותיות בעיצוב הגבריות היא הצבא (לומסקי פדר, 1998, בוקובה, 2016).

שאלת המחקר

כיצד מעוצבות זהויות גבריות חדשות, ובאיזה אופן מתממש המפגש בין לבין השיח הפמיניסטי בישראל?

מתודולוגיה

במסגרת המחקר תנתח הכותבת את ארבעת הראיונות שקיימה ברדיו: עם החוקר גבריאל בוקובה על ספרו "הדרמה של הגבריות החדשה"; עם איש התקשורת ג'קי לוי על מאבקם של הגברים הגרושים במערכת המשפט על זכותם לאבהות; עם העיתונאי אריאל הורוביץ על שיח רגשי ושינוי חלוקת התפקידים בתא המשפחתי; ועם הפעיל החברתי אייל אקרמן על מיניות גברית בצל המוסכמות, וחוסר השיתוף בין גברים בנושאים אלו.

ממצאים ראשוניים

ראיונות עם גברים שמודעים לאופן בו זהויותיהם מעוצבות באמצעות הבניות מגדריות, רעננה את הגישות הראשונות שאיתן החלה הפקת התוכנית העוסקת במגדר ובנשיות. לעיתים הוו ראיונות אלו מראה לשיח הפמיניסטי - בפירוק ההבניות, בדרישה לזכויות, בערעור על, ובהתנגדות להקרבה בשם הבדלי המין. ניתוח ראשוני מעלה מספר סוגים של מפגש בין שיח הגבריות החדשה והשיח הפמיניסטי: 1. התנגדות בשל התנגשות אינטרסים; 2. שותפות ואימוץ תפיסת העולם הפמיניסטית; 3. התנגשות והשוואה בין מידת ההקרבה ששני המינים נדרשים אליה במסגרת ה'כלא המגדרי'; 4. חשיפת השתיקה והכרה בתפקיד הנשים בעיצוב יחסי כוח חדשים.